

Vetlanda kommun

Rektorn vid Ekenässjöns skola

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Ekenässjöns skola
i Vetlanda kommun

Tillsyn i Ekenässjöns skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Vetlanda kommun under hösten 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Ekenässjöns skola besöktes av Skolinspektionen den 19 september 2013 och den 20 september 2013.

Fakta om skolan

Ekenässjöns skola ligger i samhället Ekenässjön cirka en mil nordväst om Vetlanda centralort. Skolan har elever i förskoleklass till och med årskurs 6, sammanlagt 143 elever. Mitt i skolbyggnaden ligger folkbibliotekets filial på orten, som också fungerar som skolbibliotek. På ömse sidor om detta är F-3 respektive 4-6 lokaliserade. Rektorn har varit anställd i två år och delar sin tjänstgöring mellan denna skola och Björkö skola. Skolan har tidigare haft nyanlända elever i förberedelseklass, men dessa är nu utplacerade i klasser.

Skolverkets statistik över resultat på nationella ämnesprov för läsåret 2011/2012 visar att det var 93 procent av eleverna i årskurs 3 som nådde kravnivån i svenska och 86 procent som nådde kravnivån i matematik. Enligt skolans egen statistik för läsåret 2012/2013 var det som lägst 45 procent som klarade något av delproven i matematik och 70 procent som klarade något av delproven i svenska. I övrigt saknar skolan resultatsammanställningar för årskurs 3.

Resultatet för årskurs 6 läsåret 2011/2012 var enligt den nationella statistiken att alla elever klarade kravnivån i engelska, 88 procent klarade kravnivån i matematik och 92 procent klarade kravnivån i svenska. Enligt skolans egen statistik för läsåret 2012/2013 var det 77 procent av eleverna som klarade kravnivån i engelska, 86 procent som klarade kravnivån i matematik, svenska och religionskunskap samt 95 procent som klarade kravnivån i kemi. Skolans sammanställning av betygsresultat för läsåret 2012/2013 för årskurs 6 visar att 5 procent av samtliga satta betyg består av F och 31 procent av E. Sammantaget innebär detta att mer än en tredjedel av eleverna har de två lägsta betygsstegen. Andelen sjunker för varje betygssteg så att 7 procent av de satta betygen är A. Flest A förekommer i matematik. Flest E förekommer i geografi, historia, musik och samhällskunskap. Tillsammans med antalet elever som hade F i dessa ämnen innebär det att för hälften eller fler av eleverna var betyget inte godkänt eller lägsta möjliga godkända betyg.

Helhetsbedömning

Såväl rektorns som lärarnas och elevhälsopersonalens redogörelser vittnar om att de vuxna på skolan vill eleverna väl och att de ska utvecklas på ett bra sätt kunskapsmässigt och socialt. Intervjupersonernas svar är öppna och självran-sakande. Men individuella tolkningar av uppdraget och avsaknad av en del viktiga rutiner lägger åtskilliga hinder i vägen för ett gemensamt, för så väl lärare som elever utvecklande arbete.

Den mest framträdande faktorn i detta är att kommunikation (mellan rektor och lärarna) och samverkan (mellan lärarna) inte fungerar. Enligt skollagen måste rektor informeras när elever befaras att inte nå kunskapsmålen eller upplever sig utsatta för kränkande behandling. Rektor måste i alla sådana fall se till att utredning sker. En förutsättning för att skolan ska lyckas med en ändamålsenlig kommunikation i dessa frågor är att skolan utifrån de nationella kraven utvecklar en samsyn om vad som är att betrakta som risk för bristande måluppfyllelse och vad kränkande behandling är. Andra frågor av betydelse för samsyn utifrån det nationella uppdraget är hur skolan informerar om arbets mål och innehåll för eleverna, hur man gör eleverna delaktiga i uppläggning och utförande av arbetet, hur man bemöter eleverna och kommunicerar vad som gäller och hur man beskriver deras utvecklingsbehov. I en så viktig fråga som skolans arbete med särskilt stöd går rektorns och olika personalgruppers uppfattningar isär om vad som behöver göras för att ge alla elever det stöd de behöver.

Avgörande för att utvecklingsarbetet ska leda framåt är också att samsyn etableras om rektorns ansvar. Rektor är skyldig att se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de nationella målen. För att fullgöra detta uppdrag måste rektor snarast inrätta ett systematiskt kvalitetsarbete, där grunden utgörs av en sammanställning av skolans kunskapsresultat i olika årskurser och resultat av andra mätningar. Dessa resultat behöver sedan gemensamt analyseras utifrån de nationella målen och ställas i relation till skolans metoder. Därefter måste rektor med medverkan av lärarna och utifrån de nationella målen formulera skolans utvecklingsmål och upprätta en strategi för hur dessa ska nås. Inte minst behöver skolan utveckla sitt arbete med undervisning och elevers svårigheter så att de pedagogiska metoderna är ändamålsenliga i förhållande till elevernas behov.

Bristen på gemensam systematik på skolan och dess effekt på elevernas måluppfyllelse måste åtgärdas. Det är inte acceptabelt att betygen i årskurs 6 föregående läsår förklaras med att det rått en ostabil situation i den aktuella klassen i flera år, bland annat genom många lärarbyten. Rektorns ledarskap måste stärkas och interna konflikter hanteras så att ett författningsenligt arbete med elevernas utveckling och lärande kommer i främsta rummet.

I detta kan exempel hämtas från välfungerande delar på skolan, till exempel förskoleklassen, och att situationen på rasterna med gemensamma ansträngningar förbättrats kraftigt. I ett fall har nu barriären mellan F-3 och 4-6 brutits genom att en lärare följer klassen i stället för att lämna den i årskurs 3. Vidare kan skolans gemensamma satsning på den så kallade Sjörundan utgöra en förebild för övrigt samarbete.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vetlanda kommun att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 20 januari 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Vetlanda kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att rektorn och lärarna klargör för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har.
- Se till att undervisningen i olika ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.
- Se till att lärarna svarar för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer.
- Se till att lärarna samverkar i arbetet med att nå utbildningsmålen.
- Se till att lärarna stärker elevernas vilja att lära.
- Se till att lärarna ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering

Enligt skolförfattningarna ska rektorn och lärarna klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har. Undervisningen i olika ämnesområden ska samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Lärarna ska svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer. De ska samverka i arbetet med att nå utbildningsmålen. Vidare ska de stärka elevernas vilja att lära. Lärarna ska också ge elever som lätt når

kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Angående information om mål för utbildningen uppger rektorn, lärare och elever att det varierar mellan lärarna om de tydligt beskriver vad arbetet ska leda till enligt kursplanerna. Av elevintervjuerna framgår att de yngre barnen i allmänhet har större erfarenhet av att lärarna pratar om mål än de äldre har. Intervjuerna med lärargrupperna bekräftar bilden av att målen med arbetet inte förmedlas till eleverna i årskurs 4-6 i lika stor utsträckning. Rektorn bekräftar att alla lärare inte är tillräckligt tydliga med målen gentemot eleverna.

När eleverna i årskurs 4-6 ger exempel på att det förekommit inslag i undervisningen där olika ämnesområden samordnas, till exempel i form av arbete med teman så gäller exemplen erfarenheter från tidigare årskurser. Deras lärare säger att det är svårt att hitta utrymme till detta och att man mest arbetar var och en för sig utan någon gemensam strategi för undervisningen. Enligt rektorn varierar det om eleverna får möjlighet att se ämnesområden som en helhet.

Ifråga om variation i arbetet med olika arbetssätt och arbetsformer uppger eleverna i årskurs 4-6 att arbetet i viss mån är varierat men huvudsakligen upplever de att det för det mesta försiggår på samma sätt för respektive lärare, så att tiden används till att läraren berättar, till läxor och läxförhör eller självständigt arbete. Elevernas exempel på variation i arbetet, till exempel med diskussioner, gäller främst matematiken. I övrigt beskriver eleverna att arbetet överlag består av att alla gör samma uppgift på samma sätt samtidigt. Enligt rektorn varierar det mellan lärarna, men rektorns uppfattning är att skolan behöver utveckla arbetssätt och arbetsformer så att det kan förekomma en större samtidig variation i klassrummet. Representanter för elevhälsan bekräftar Skolinspektionens bild att mycket av undervisningen i årskurs 4-6 är lärarakтив snarare än elevaktiv, med undantag för matematiken.

Samverkan i arbetet med att nå utbildningsmålen kan ske mellan lärare i olika årskurser och ämnen, och mellan lärare som undervisar samma klasser eller samma ämnen. Enligt båda lärargrupperna sker inte systematiskt överföring av information om hur arbetet bedrivits eller vilka förmågor eleverna utvecklat när lärarna tar över klasser efter varandra. Enligt rektorn kommunikationen mellan lärare i lägre och högre årskurser tidigare varit otillräcklig, och rektorn har nu sammanfört dem i ett arbetslag. Lärarna upplever dock att detta ännu så länge inte har gett effekt i form av samverkan i arbetet med att nå utbildningsmålen. Lärarna i de lägre årskurserna uppger att de tidigare hade en sådan samverkan sinsemellan men att arbetet stannat upp, och lärare i de högre årskurserna anser att det inte finns tid att skaffa samsyn kring utbildningsmålen.

Rektorn uppger i intervjun att en positiv utveckling har skett och nästan alla lärare arbetar för att stärka elevernas vilja att lära och har tillit till deras

förmåga. Eleverna i årskurs 4-6 beskriver dock att det finns några lärare som är stränga, som klandrar dem fast de följt en annan lärares instruktioner och som skäller på dem. Deras lärare bekräftar att man sinsemellan har olika förhållningssätt kring regler och att en ökad samsyn skulle behövas. Rektorn uppger också i verksamhetsredogörelsen att det bland personalen delvis finns ett korrigeringssätt som behöver ersättas med ett utvecklande förhållningssätt.

När det gäller möjligheten till extra ledning och stimulans upplever eleverna i årskurs 4-6 inte att de får en mer utmanande uppgift om de blir färdiga före kamraterna. De beskriver att de antingen får en ny uppgift av samma svårighetsgrad, eller så får de gå igenom det arbete de just gjort klart och finputsar det. Lärarna och rektorn uppger att arbetet är inriktat på att alla elever ska nå upp till kunskapskravens lägsta nivå för godkänt. Enligt lärarna är det svårt att finna tid att uppmärksamma de elever som kan nå längre när det gäller stimulans och utmaningar.

Mot denna bakgrund ska huvudmannen se till att rektorn och lärarna klargör för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vidare att undervisningen i olika ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet, att lärarna svarar för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer, att lärarna samverkar i arbetet med att nå utbildningsmålen, att de stärker elevernas vilja att lära samt ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnå ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Författning

3 kap. 3 §, 4 kap. 14 § andra stycket skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Vetlanda kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering

Enligt skolförfattningarna ska lärarna se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Eleverna i 4-6 ger enstaka exempel på att lärarna frågar efter deras åsikter angående arbetets utformning, till exempel om de vill arbeta muntligt eller skriftligt, men övervägande uppger de att läraren bestämmer utan att inhämta eller uppmuntra elevernas åsikter. De yngre eleverna ger något fler exempel på att de blir inbjudna att påverka. Bilden bekräftas i lärarintervjuerna, som sammantaget visar att det inte är alla lärare som finner utrymme att ge eleverna möjlighet att påverka undervisningen, att det inte finns någon gemensam tanke om hur elevinflytandet ska gestalta sig på skolan eller hur progressionen i inflytandet ska tillgodoseas. Rektorn uppger att skolan har diskuterat elevinflytande i olika sammanhang men inte arbetat systematiskt med hur detta ska förverkligas och att det behöver utvecklas.

Mot denna bakgrund ska huvudmannen se till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Författning

4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

Vetlanda kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att skolan strävar efter att skapa en god miljö för lärande och utveckling.
- Se till att skolan genomför åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.
- Se till att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling anmäler detta till rektorn.
- Se till att signaler om kränkande behandling anmäls till huvudmannen.
- Se till att det finns en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling långsiktigt och under det aktuella året samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

Enligt skolförfattningarna ska skolan sträva efter att skapa en god miljö för lärande och utveckling. Åtgärder ska genomföras för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Personal som får kännedom om att

en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling ska anmäla detta till rektorn. Signaler om kränkande behandling ska anmälas till huvudmannen. Det ska finnas en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling långsiktigt och under det aktuella året samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Angående en god miljö för lärande och utveckling anser lärarna, enligt Skolinspektionens enkät till pedagogisk personal inför tillsynen, att det upptar en stor del av deras undervisningstid att hålla ordning i skolan. Eleverna i årskurs 4-6 uppger i intervjun att det är stökigt i klasserna och svårt att få arbetsro. Signaler som kommit in i samband med tillsynen samt intervjuer med rektorn och lärarna bekräftar att det finns klasser med bristande studiero, även i de lägre årskurserna. Intervjuerna med lärarna, rektorn och elevvårdspersonalen visar att insatser har skett i klasserna och lett till vissa resultat. Enligt representanter för elevhälsan finns det dock konflikter mellan lärarna i arbetslaget som avspeglar sig hos eleverna. Situationen med dålig studiero har enligt intervjuerna varit långvarig i vissa klasser och skolans strävanden att skapa en god miljö för lärande och utveckling kan inte anses tillräckliga.

När det gäller åtgärder mot kränkande behandling har skolan som ovan nämnts gjort insatser för att skapa lugn i lärmiljön. Insatserna har även haft avsikten att minska konflikterna eleverna emellan. Enligt intervjuer med elever, lärare, företrädare för elevvården och rektorn har skolan på övergripande nivå dock inte något kontinuerligt förebyggande arbete i fråga om kränkande behandling. Det framgår av intervjuerna att ansträngningarna, särskilt i årskurs 4-6, i första hand går åt till att reda ut och arbeta med situationer som uppstått snarare än att arbeta förebyggande med värdegrundsfrågor.

I fråga om att anmäla fall av kränkande behandling till rektorn framgår det av skolans dokumentation och av intervjuer med lärarna och rektorn att personalen på skolan gör olika bedömningar av vad som är kränkande behandling och när detta behöver anmälas till rektorn. Lärarna förklarar att det varit stor omsättning på personal och att samsyn inte hunnit etableras. Enligt rektorn innebär detta att alla signaler om upplevd kränkande behandling inte kommer till rektorns kännedom.

Enligt rektorn har signaler om kränkande behandling hittills inte anmälts till huvudmannen.

Enligt skolans dokumentation, rektorn och personalen har skolan ingen gällande plan mot kränkande behandling. Rektorn uppger att skolövergripande arbete för att få till stånd en sådan pågått under föregående läsår och att planen skulle varit klar till läsårsskiftet, men arbetet har blivit fördröjt på grund av att

vakanser och rekryteringsbehov som uppstod inför höstterminen ännu inte gett utrymme för att fortsätta det gemensamma arbetet.

Mot denna bakgrund ska huvudmannen se till att skolan intensifierar arbetet med att skapa en god miljö för lärande och utveckling samt genomför åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Vidare ska huvudmannen se till att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling anmäler detta till rektorn, att signaler om kränkande behandling anmäls till huvudmannen, att det finns en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling långsiktigt och under det aktuella året samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Författning

6 kap. 7, 8 och 10 §§ skollagen, Lgr 11 1 skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Särskilt stöd

Bedömning

Vetlanda kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att eleverna får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver.
- Se till att skolan ger studiehundledning på modersmålet till elever som har behov av det.
- Se till att den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen anmäler det till rektor.
- Se till att rektor ser till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds.
- Se till att åtgärdsprogrammet följs upp och insatserna utvärderas löpande.

Motivering

Enligt skolförfattningarna ska eleverna få det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver. Skolan ska ge studiehundledning på modersmålet till elever som har behov av det. Den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen ska anmäla det till rektor. Rektor ska se till att behovet

av särskilt stöd skyndsamt utreds. Åtgärdsprogram ska följas upp och insatserna utvärderas löpande.

I fråga om tillgång till särskilt stöd finns det enligt båda lärargrupperna elever som inte får det särskilda stöd de behöver. Lärarna efterlyser resurser och handledning för att tillgodose detta. Representanter för elevhälsan uppger att skolan har ett tillräckligt register av insatser för att uppfylla elevernas behov av särskilt stöd, men att detta ännu inte används på rätt sätt, bland annat genom att samarbetet kring eleverna inte är tillräckligt utvecklat. Rektorn bekräftar detta och säger sig ännu inte vara nöjd med särskilda stödet eftersom inkluderingstanken inte är genomförd. Enligt rektorn har det särskilda stödet i vissa klasser haft betoning på socialt stöd och inte elevernas kunskapsutveckling. Lärare ger exempel på att nyanlända elever inte får tillräckligt med stöd.

Lärarna för de äldre eleverna efterlyser studiehandledning på modersmål och uppger att det inte finns. Enligt rektorn saknas det studiehandledning på modersmål på två av de språk som talas av nyanlända elever på skolan. Rektorn uppger också att samarbetet mellan lärarna och dem som ger studiehandledning ännu inte etablerats, vilket gör att studiehandledningen överlag ännu inte kommit igång.

När det gäller att förmedla information till rektorn om risk för bristande måluppfyllelse finns det enligt intervjun med representanter för elevhälsan rutiner som ska följas. Dessa innebär att elever där måluppfyllelsen inger anledning till oro ska uppmärksammas i arbetslaget för att man ska kunna agera snabbt, och om man befارar att en elev inte kommer att nå kunskapskraven ska detta anmälas till rektorn. Intervjuerna med representanter för elevhälsan, de olika lärargrupperna och rektorn visar emellertid att rutinerna inte satt sig bland alla lärare och att en del alltför länge försöker lösa situationen själva utan att anmäla detta till rektorn.

Representanter för elevhälsan uppger att rektorn inleder en utredning när rektorn får veta att man befارar att en elev inte kommer att nå målen. Rektorn uppger emellertid att alla anmälningar om risk för bristande måluppfyllelse inte skyndsamt utreds, eftersom skolan inte lyckats enas om vem som kan ansvara för en utredning. Enligt en av lärargrupperna har det inte funnits någon som kunnat göra en utredning.

Enligt lärarna i årskurs 4-6 haltar uppföljningen av åtgärdsprogram när klasserna får nya lärare. De uppger att i vissa fall fungerar uppföljningen, i andra fall inte. Rektorn bekräftar att uppföljningen av en del åtgärdsprogram inte fungerat.

Mot denna bakgrund ska huvudmannen se till att eleverna får det särskilda stöd de behöver, att skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever

som har behov av det, att den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen anmäler det till rektorn, att rektorn ser till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds samt att åtgärdsprogram följs upp och insatserna utvärderas löpande.

Författning

3 kap. 8-9 §§ skollagen, 5 kap. 4 § skolförordningen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Vetlanda kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att rektorn ser till att lärarna är väl förtrogna med regelverket som gäller för betygssättning.
- Se till att i de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Enligt skolförfattningarna ska rektorn se till att lärarna är väl förtrogna med regelverket som gäller för betygssättning. I de individuella utvecklingsplanerna ska det framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Enligt rektorn har olika utbildningsinsatser gjorts angående bedömning och betygssättning, och rektorn anser att lärarna är väl förtrogna med regelverket som gäller för betygssättning. Lärare i årskurs 4-6 uppger att det finns lärare som gått på kurs men att informationen inte förmedlats vidare på skolan. Av lärarintervjun framgår också att lärarna inte upplever sig säkra på betygssättning, att diskussion om resultatnivån inte förts gemensamt, att man inte arbetat tillsammans med kunskapskraven i lärarlaget eller haft möjlighet att göra sambedömningar.

I fråga om vad eleven behöver utveckla tyder Skolinspektionens enkät inför tillsynen på att föräldrar önskar mer information om vad deras barn ska klara av i skolan. Av de insända exemplen på individuella utvecklingsplaner framgår det att alla elevens utvecklingsbehov inte beskrivs tydligt utifrån kursplanernas krav och det anges inte vilka insatser som skolan ansvarar för. Enligt lärarintervjun är inte alla individuella utvecklingsplaner sammanfattande och framtidsyttande i årskurserna 4-6. Rektorn bekräftar att utvecklingsbehoven i de

individuella utvecklingsplanerna inte alltid utgår från kursplanerna eller beskriver hur skolan ska stödja elevens utveckling.

Mot denna bakgrund ska huvudmannen se till att rektorn ser till att lärarna är väl förtrogna med regelverket som gäller för betygsättning och att det i de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Författning

3 kap. 14 §, 10 kap. 13 § skollagen, Lgr 11 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Vetlanda kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn ser till att det dagliga arbetet är inriktat mot elevernas utveckling och lärande och mot att de nationella målen uppfylls.
- Se till att rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Se till att rektorn tar ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skolförfattningarna ska rektorn se till att det dagliga arbetet är inriktat mot elevernas utveckling och lärande och mot att de nationella målen uppfylls. Rektorn ska ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Rektorn ska ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Rektorn beskriver i verksamhetsredogörelsen ett pågående arbete för att utveckla verksamheten i enlighet med styrdokumentet, till exempel utarbeta en plan mot kränkande behandling, följa upp skolans resultat och få till stånd ett fungerande samarbete mellan lärarna, men rektorn beskriver också att detta arbete inte fungerat tillfredsställande. En av lärargrupperna uppfattar enligt intervjun inte rektorn som drivande i att skolans arbete är inriktat mot de nationella målen och att kommunikationen angående detta inte fungerar. De efterlyser stöd och tydlig ledning och uppger att det finns ett stort behov av samverkan mellan lärarna och att detta behöver organiseras. Lärargruppen har inte uppfattat vad skolans gemensamma utvecklingssträvanden för tillfället består av utan upplever att arbetet präglas av lösningar från dag till dag på bekostnad

av gemensam utveckling. Ingen av lärargrupperna upplever att de av rektorn fastställda konferenserna är till nytta för undervisningen eftersom de domineras av organisatoriska frågor och behovet av samsyn får stå tillbaka. Rektorn bekräftar att det går åt mycket kraft till att hantera olika uppkomna situationer, till exempel att lösa uppkomna vakanser bland personalen.

När det gäller kvalitetsarbete saknas det enligt rektorns verksamhetsredogörelse inarbetade rutiner för uppföljning av elevernas kunskapsutveckling. Skolan saknar sammanställda resultat för att göra jämförelser över tid, till exempel av elevernas måluppfyllelse i årskurs 3 och 5 respektive 6 i grundskolans ämnen eller på nationella prov. Enligt verksamhetsredogörelsen var rektorns avsikt att gemensamt analysera sammanställda resultat för läsåret 2012/2013 för årskurs 3 och årskurs 6 i årets kvalitetsrapport, men sådana sammanställningar finns vid tillsynsbesöket ännu inte och gemensam bearbetning av resultaten har inte skett. Som framgår tidigare i beslutet finns det behov av utveckling av arbetet med undervisning och lärande, som dock enligt intervjuerna med lärarna, rektorn och representanter för elevhälsan inte bedrivs med en tydlig och av alla känd gemensam inriktning. Skolans dokumentation visar att det bedrivs ett kvalitetsarbete, men av intervjuerna med rektorn och lärarna framgår det att detta inte är systematiskt eftersom det inte är de nationella målen som är utgångspunkten, eftersom resultat inte följs upp och analyseras i förhållande till de nationella målen och de arbetsmetoder som används och eftersom utvecklingsåtgärder inte uttrycks i förhållande till mål, metoder och resultat.

I fråga om dokumentation av kvalitetsarbetet finns det vid tillsynsbesöket ett utkast "Utvärdering utvecklingsområden" för 2012/2013 vilket dock inte anger vilka nationella mål som utvecklingen är riktad mot eller vad som är avsikten med utvecklingsområdena. Utkastet är ännu inte tillräckligt sammanhängande för att kunna bedömas som användbar dokumentation av kvalitetsarbetet. Det finns alltså ingen färdigställd dokumentation över föregående läsårs kvalitetsarbete som vägledning vad gäller skolans utvecklingsbehov under det innevarande läsåret. För läsåret dessförinnan finns färdigställd dokumentation, som dock i liten grad berör utvecklingsbehov i undervisningen med utgångspunkt i nationella mål, skolans resultat och aktuella arbetssätt.

Mot denna bakgrund ska huvudmannen se till att det dagliga arbetet är inriktat mot elevernas utveckling och lärande och mot att de nationella målen uppfylls. Vidare ska huvudmannen se till att rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen samt att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Författning

4 kap. 4 § och 6 § skollagen, Lgr 11, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Vetlanda kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att elevhälsan arbetar förebyggande.

Motivering

Enligt skollagen ska elevhälsan arbeta förebyggande.

Enligt representanter för elevhälsan finns det ett stort uppdämt behov att arbeta förebyggande när det gäller arbetssätt som gagnar elevernas måluppfyllelse. Elevhälsan är inblandad i visst förebyggande arbete när det gäller trygghet, till exempel fadderverksamhet, men i övrigt har enligt intervjun deras insatser för elevernas sociala utveckling betoning på att arbeta med uppkomna situationer snarare än att arbeta förebyggande. Enligt den ena lärargruppen är samarbetet med elevhälsan inte etablerat. De upplever kontakten med elevhälsan som slumpartad och känner inte till något förebyggande arbete från elevhälsans sida. Rektorn uppger att delar av elevhälsan gör förebyggande insatser, till exempel skolpsykologen och kuratorn, men att skolan ligger efter i arbetet med att kartlägga och tillgodose behov för årskurserna 4-6 och att elevhälsans arbete där inte främst är förebyggande som det är i F-2.

Mot denna bakgrund ska huvudmannen se till att elevhälsan arbetar förebyggande.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Omfattning och resurstillgång**Bedömning**

Vetlanda kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att eleverna har tillgång till utrustning, böcker och andra lärmaterial som behövs för en tidsenlig utbildning och för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Motivering

Enligt skolförfattningarna ska eleverna ha tillgång till utrustning, böcker och andra lärmaterial som behövs för en tidsenlig utbildning och för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Rektorn uppger att det finns föråldrat material som används och som behöver bytas ut helt eller till delar. Enligt lärarna i årskurs 4-6 saknas det böcker i samhällskunskap och digitala verktyg i musiken. Vidare uppger lärarna att det inte finns tillräckligt med böcker i engelska och naturorienterande ämnen.

Mot denna bakgrund ska huvudmannen se till att eleverna har tillgång till utrustning, böcker och andra lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning och för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Författning

2 kap. 35 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredarna Annika Mullaart Ed och Maria Nyman samt undervisningsrådet Monika Ivarsson.

På Skolinspektionens vägnar

Peter Säaw
Utredare

Litza Aschan
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.